

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobkyně: **G. D.,** proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 21. 7. 2005, č. j. 63 Az 173/2004 - 39,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobkyně jako stěžovatelka domáhá zrušení shora uvedeného usnesení Krajského soudu v Ostravě, kterým byl zamítnut její návrh na ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 17. 1. 2005, č. j. 63 Az 173/2004 - 19. Tímto rozsudkem byla zamítnuta žaloba stěžovatelky proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 9. 2004, č. j. OAM-2671/VL-20-08-2004, kterým byla zamítnuta její žádost o udělení azylu jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu). Zamítnutí návrhu na ustanovení zástupce krajský soud odůvodnil tím, že stěžovatelka na výzvu soudu věrohodně neprokázala svoje majetkové poměry, neboť uvedla, že nemá žádný příjem ani majetek ačkoliv soud zjistil, že za ubytování platí 2000 Kč měsíčně. Nesplnila tak faktické předpoklady pro osvobození od soudních poplatků a podle § 35 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále též „s. ř. s.“) jí nebylo možné zástupce ustanovit.

Stěžovatelka proti tomu v kasační stížnosti namítá, že se kvůli špatné znalosti českého jazyka nemohla spojit s advokátem Mgr. Andrejem Perepečenovym. Rovněž upozorňuje na to, že nedostala na poště formulář vzor 060. Dále uvádí, že nemá peníze na cestu do Ostravy a že stále bydlí u paní D. K. Závěrem požaduje opětovné doručení zásilky a žádá Nejvyšší správní soud, aby napadené usnesení krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Současně opět požádala o ustanovení zástupce z řad advokátů, tlumočníka a o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud v prvé řadě vážil nezbytnost rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 s. ř. s. a dospěl k závěru, že o něm není třeba rozhodovat tam, kde je o kasační stížnosti věcně rozhodováno bez prodlení (tedy ihned po jejím předložení Nejvyššímu správnímu soudu a nezbytném poučení účastníků řízení), tedy za situace, kdy by skutečnosti tvrzené jako důvod pro přiznání odkladného účinku ani nemohly nastat. V daném případě navíc žádné skutečnosti ani tvrzeny nebyly.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel podle § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. V dané věci stěžovatelka zastoupena advokátem není a sama rovněž nemá právnické vzdělání. Povaha rozhodnutí, proti němuž kasační stížnost směřuje, však vylučuje, aby v posuzované věci bylo možno nedostatek podmínky povinného zastoupení považovat za překážku, jež by bránila o kasační stížnosti věcně rozhodnout. Jak již totiž uvedl Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 28. 4. 2004, č. j. 6 Azs 27/2004 - 41, uveřejněno pod číslem 486/2005 Sb. NSS, *„za situace, kdy předmětem přezkumu je rozhodnutí, jímž nebylo vyhověno žádosti účastníka o ustanovení zástupce z řad advokátů, by trvání na podmínce povinného zastoupení vedlo k vlastnímu popření cíle, jenž účastník podáním žádosti sledoval a k popření vlastního smyslu řízení o kasační stížnosti, v němž má být zkoumán závěr o tom, že účastník právo na ustanovení zástupce nemá*.“ Vzhledem k uvedenému rozhodl Nejvyšší správní soud v dané věci bez toho, aby byla stěžovatelka zastoupena advokátem. O opakované žádosti stěžovatelky o ustanovení zástupce Krajský soud v Ostravě nerozhodoval, neboť o ní již bylo rozhodnuto, a to právě napadeným usnesením.

Pokud jde o žádost stěžovatelky o ustanovení tlumočníka, tak o té zdejší soud nerozhodoval, neboť by tlumočník byl v daném řízení nadbytečný. Nejvyšší správní soud totiž veškeré informace, které k rozhodnutí o kasační stížnosti potřeboval, získal ze spisu, nemusel tak stěžovatelku vyzývat k doplnění či upřesnění kasační stížnosti a ani nařizovat jednání (§ 109 odst. 1 s. ř. s.).

Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

Stěžovatelka zejména namítá, že jí nebyl doručen „vzor 060“, tedy výzva soudu k prokázání osobních, majetkových a výdělkových poměrů. Namítá tak důvod kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tedy nepřezkoumatelnost spočívající v jiné vadě řízení před soudem, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

K tomu ze soudního spisu vyplynulo, že stěžovatelka v kasační stížnosti podané proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 17. 1. 2005, č. j. 63 Az 173/2004 - 19, požádala o ustanovení advokáta zástupcem v tomto řízení. Krajský soud ji proto vyzval, aby doložila své osobní, majetkové a výdělkové poměry, a to tak, že vyplněný a podepsaný formulář

(vzor č. 060 o. s. ř.), který byl stěžovatelce zaslán, vrátí zpět krajskému soudu nejpozději do 7 dnů. Tato výzva spolu s formulářem byla stěžovatelce doručena dne 16. 3. 2005. Stěžovatelka obratem uvedený formulář vyplnila a sdělila, že nemá žádný majetek ani příjem a že bydlí u české kamarádky, které „poskytuje pomoc“. Krajský soud se s tímto vyjádřením nespokojil a požádal žalovaného o sdělení, zda je stěžovatelce vyplácen finanční příspěvek, případně v jaké výši. Dále vyzval policii k prošetření toho, zda se stěžovatelka zdržuje na adrese, kterou uvádí, a v jaké výši platí poplatek za ubytování. Žalovaný sdělil, že stěžovatelka žádný příspěvek nepobírá, neboť si o něj nikdy nepožádala. Policie ČR přípisem ze dne 19. 5. 2005 sdělila, že se stěžovatelka na adrese P. 4, N. O. 791/8 zdržuje a podle sdělení majitelky bytu paní K. je jednou ze čtyř nájemnic jejího bytu. Všechny dohromady pak platí částku 8000 Kč, o tuto platbu se podle jedné ze spolubydlících (O. V.) dělí rovným dílem. Přípisem ze dne 18. 7. 2005 policie sdělila, že provedla opět šetření na adrese P. 4, N. O. 791/8 a stěžovatelkou jí byla předložena nájemní smlouva uzavřená mezi majitelkou bytu a paní O. V., kde byl sjednán nájem a poplatky spojené s užíváním bytu na částku 12 000 Kč. Paní O. V., která byla šetření rovněž přítomna, uvedla, že tuto částku platí rovným dílem všechny čtyři spolubydlící. Stěžovatelka tak platí za ubytování 3000 Kč. Napadeným usnesením krajský soud žádost stěžovatelky o ustanovení zástupce zamítl. V odůvodnění uvedl, že stěžovatelka sice na výzvu soudu doložila své osobní, majetkové a výdělkové poměry, uvedla, že žádný majetek ani příjem nemá, avšak soud prostřednictvím Policie ČR zjistil. že za ubytování platí 2000 Kč měsíčně. Její vyjádření o tom, že nemá žádný příjem ani majetek, je tak v rozporu s touto skutečností a je nevěrohodné.

Podle § 35 odst. 7 s. ř. s. navrhovateli, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát; hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování platí v takovém případě stát. Podle § 36 odst. 3 je podmínkou pro osvobození od soudních poplatků mimo jiné to, že účastník doloží, že nemá dostatečné prostředky.

Pro ustanovení zástupce soudem tak zákon stanoví několik podmínek (§ 35 odst. 7 s. ř. s.): především musí být dány předpoklady pro osvobození navrhovatele od soudních poplatků. Druhou podmínkou pak je, aby ustanovení zástupce bylo třeba k ochraně práv navrhovatele. V dané věci však není splněna hned první podmínka. Stěžovatelka, která byla soudem k prokázání majetkových poměrů vyzvána (výzva i s formulářem jí totiž byla řádně doručena a její námitka se tak nezakládá na pravdě), sice doložila ve lhůtě stanovené soudem vyplněný formulář o svých osobních, výdělkových a majetkových poměrech, ve kterém však uvedla, že nevlastní žádný majetek a nemá ani žádné příjmy. Vzhledem k tomu, že není ubytována v pobytovém středisku, ale v P. v soukromí, vzbudila tato skutečnost v krajském soudu zcela oprávněnou pochybnost o pravdivosti vyplněného formuláře. Tato pochybnost pak byla potvrzena sdělením Policie ČR a soud zcela oprávněně považoval stěžovatelkou poskytnuté údaje za nevěrohodné. V postupu krajského soudu tak nelze shledat stěžovatelkou namítané pochybení a důvod kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. neobstojí.

Námitka, že stěžovatelka neovládá dostatečným způsobem český jazyk a nemohla se proto spojit s advokátem, je v dané věci zcela bezpředmětná. Navíc ze způsobu vyplnění formuláře je zřejmé, že stěžovatelka formuláři i výzvě dostatečným způsobem porozuměla, předmětný formulář také vyplnila česky a ani z jiných jejích projevů během řízení nevyplynulo, že by jí bylo třeba ustanovit tlumočníka. Rovněž je v dané věci nepodstatné její sdělení ohledně nedostatku finančních prostředků na cestování do Ostravy.

S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že není dán kasační stížností uplatněný důvod pro zrušení napadeného usnesení, a proto kasační stížnost jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

Stěžovatelka, která neměla v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení a úspěšnému žalovanému náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že se žalovanému právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává (§ 60 odst. 1, § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. listopadu 2005

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu